

Veebikoolitus

„Seksuaalkasvatus põhikoolis – baaskursus”

Koolituse sihtrühm: II ja III kooliastme inimeseõpetuse tunde andvad õpetajad.

Õppekavarühm: aineõpetajate koolitus.

Koolituse maht: 6 akadeemilist auditoorse õppetöö tundi (veebiseminar) ja 7 iseseisva töö tundi.

Koolitusgrupi suurus: kuni 25 inimest.

Toimumise aeg ja koht:

Veebikoolitus: **26.11-06.12.2020**

Veebiseminar: **02.12.2020 kell 09.00-14.30**

Tartu Ülikooli e-õppe Moodle'i keskkond

Teemad:

- seksuaalsuse mõiste
- noorte seksuaalne areng (seksuaalsuse trepp)
- muutused murdeas
- suhted ja tunded
- turvaline seksuaalkäitumine
- rasestumisvastased meetodid
- eri tüüpi vägivald suhetes

Õpiväljundid ehk koolituspäevade lõpus osaleja:

- tunneb seksuaalsuse, noorte seksuaalse arengu, murdeea muutuste, suhete ja tunnete, turvalise seksuaalkäitumise ja eri tüüpi suhetes esineva vägivalda teemade käsitlemise lähtekohti inimeseõpetuse tundides;
- tunneb tõhusaid rasestumisvastaseid meetodeid ja eristab müüte tõenduspõhistest teadmistest;
- tunneb peamisi nõu- ja abisaamise võimalusi noorte seksuaaltervise valdkonnas;
- omab ülevaadet koolitusel käsitlevate teemade rakendamiseks inimeseõpetuse tundides.

Metoodika:

Kursus toimub Tartu Ülikooli e-õppe Moodle'i keskkonnas kahe nädala jooksul, kokku 13 akadeemilist tundi (6 tundi veebikoolitust ja 7 tundi iseseisvat tööd). Moodle'i keskkonnas leiab õppija kõik kursuse läbimiseks vajaliku: õpijuhised, lingid õppematerjalidele ja ülesannetele, õpilastega tunnis läbiviidavatele ülesandevahenditele, aktiivtöödele ja piltmaterjalile. Samas keskkonnas toimub ka igapäevane suhtlus ja veebiseminar. Iseseisva töö ülesandeid saab õppija paindlikult ise planeerida. Õppejõud on alati valmis osalejate küsimustele vastama.

Koolitus põhineb järgmisel materjalil: Õpetajaraamat „Seksuaalkasvatus. II ja III kooliaste“ (vt Lisa) https://www.terviseinfo.ee/et/truekised?filter_catid=15&filter_year=0&filter_typeid=4&filter_pubid=1&filter_languageid=3&filter=Seksuaalkasvatus+%28II+ja+III+kooliaste%29&limit=5&filter_order=p.name&filter_order_Dir=

Koolitajad

Kai Part

MD, PhD, lektor Tartu Ülikooli Kliinilise Meditsiini Valdkonna naistekliinikus ja seksuaaltervise uuringute keskus. Naistearst-õppejõud Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliinikus. Olen alates 1990ndatest seisnud selle eest, et Eesti kooli õppekavas oleks inimeseõpetuse aine, kirjutanud koos kolleegidega seksuaalkasvatuse õpetajaraamatu II ja III kooliastmele, koostanud 8. klassi inimeseõpetuse õpiku. Aitasin kohendada ja sisuliselt toimetada lasteaias seksuaalkasvatuse juhendmaterjali. Olen tegev ka seksuaalvägivalla kriisiabikeskuste arendajana.

Merike Kull

PhD, tervisekasvatuse lektor Tartu Ülikoolis, Inimeseõpetuse Ühingu liige. Olen seotud inimeseõpetuse õpetajate koolitusega Tartu Ülikoolis nii päevases õppes kui ka täiendkoolitustel ning olen kaasa aidanud riikliku inimeseõpetuse ainekava arendamisele. Rõõm on olnud osaleda mitmete inimeseõpetuse õpetajaraamatute kirjutamisel ning samuti on olnud võimalus koos kolleegidega olla autor 8. klassi inimeseõpetuse õpikule ja töövihikule.

Veebiseminari ajakava 02.12.2020

08.45-09.00	kogunemine
09.00-10.30	koolitus
10.30-10.45	paus
10.45-12.15	koolitus
12.15-13.00	lõuna
13.00-14.30	koolitus

Veebikoolitusel osalemine on **tasuta!**

Veebikoolituspäeval täismahus osalenutele saadetakse **tõend** (registreerumisel märgitud aadressil 2 nädalat pärast koolitust).

Koolitusele registreerimine: www.terviseinfo.ee/sundmused.

Juhul kui olete registreerunud ja ei saa osaleda, saatke palun teade e-posti aadressile liisa.maistrov@tai.ee.

SISUKORD

SAATEKS	5
TÄNUD	6
KUIDAS RAAMATUT KASUTADA?	7
1. KOOLI SEKSUAALKASVATUS	9
1.1 SEKSUAALKASVATUSE EESMÄRK, SISU JA MEETODID	9
1.2 KOOLI SEKSUAALKASVATUSE PLANEERIMINE	15
1.3 KOOLI SEKSUAALKASVATUSE ARENG EESTIS	17
2. NOORED JA SEKSUAALSUS	20
2.1 NOORTE SEKSUAALNE ARENG	20
2.2 NOORTE SEKSUAALSED ÕIGUSED	24
2.3 NOORTE SEKSUAALKÄITUMINE JA SELLEGA SEONDUVAD RISKID	25
2.4 EESTI NOORTE SEKSUAALTERVISE NÄITAJAD JA SEKSUAALKÄITUMINE	26
3. ERINEVAD TEEMAD KOOLI SEKSUAALKASVATUSES	29
3.1 SEKSUAALSUS – KUIDAS SELLEST RÄÄKIDA?	29
3.2 SEKSUAALSUS JA IDENTITEET	31
3.3 ARMUMINE JA ARMASTUS	36
3.4 SUGUELUNDITE EHITUS JA TALITLUS	38
3.5 SEKSUAALVAHEKORD – MILLAL ON ÕIGE AEG?	42
3.5 MURDEEA MUUTUSED	46
3.7 VIJASTUMINE, RASEDUS, LAPSE SÜND	50
3.8 RASETUMISVASTASED MEETODID	52
3.9 SEKSUAALSEL TEEL LEVIVAD HAIGUSED JA RISKIKÄITUMISE ENNETAMINE	57
3.10 HIV/AIDS	61
3.11 PORNOGRAAFIA JA SEKSUAALSUS	64
3.12 SEKSUAALVÄGIVALD	67